

2.2. Aproximar la integració d'una funció, acotant l'error d'aproximació:

Objectius:

1. Obtenir uns pesos W_k independents de la funció $f(x)$ tals que sumant el seu producte pels corresponents valors de la funció en determinats nodes x_k , $\sum_{i=0}^m W_k f(x_k)$, proporcione la integral exacta per a polinomis fins a un cert grau, i una bona aproximació per a altres funcions.
2. Aprendre a fitar l'error d'aquesta aproximació expressant-lo com el producte d'un factor C independent de la funció $f(x)$ per la derivada d'un cert ordre r de la funció en algun punt ξ de l'interval d'integració $[a,b]$, $Cf^{(r)}(\xi)$.
3. Estudiar el cas de nodes equidistants, $x_k=a+kh$ (Fórmula de Newton-Cotes).
4. Aprendre a millorar l'aproximació augmentant el nombre de nodes.

Metodologia específica:

- Utilitzar el mètode de coeficients indeterminats per a obtenir tant els pesos W_k d'integració com el factor C de l'error, a partir de la integral exacta de potències simples i resolent en grups menuts els corresponents sistemes d'equacions per a exposar públicament a continuació els resultats obtinguts.

Activitat 2.9. Tenint en compte la

Definició 2.3: sent $f:[a,b] \rightarrow \mathbb{R}$ una funció integrable, cridarem **integral numèrica polinòmica** de f en els nodes x_k tals que $a \leq x_0 < \dots < x_m \leq b$ a la integral en l'interval $[a,b]$ del polinomi interpolador de grau menor o igual que m en els punts $\{(x_k, f(x_k))\}_{k=0,1,\dots,m}$ i utilitzant l'expressió del polinomi interpolador proporcionada pel mètode de Lagrange, justificar l'existència d'uns pesos W_k independents de la funció $f(x)$ amb els quals $\sum_{i=0}^m W_k f(x_k)$ siga la seua integral numèrica polinòmica.

Activitat 2.10. Tenint en compte que una integral numèrica polinòmica en $m+1$ nodes és igual a la integral exacta per a polinomis de grau menor o igual que m , trobar un sistema d'equacions per a l'obtenció dels pesos W_k i demostrar que si per a tot $i \neq k$, $x_i \neq x_k$, aquest sistema d'equacions té solució única.

Activitat 2.11. Tenint en compte el

Teorema 2.3: $\int_a^b f(x) dx = \int_u^{-1(a)}^{-1(b)} f(u(t)) u'(t) dt$
demostrar el

Teorema 2.6: en el cas de nodes equidistants $x_k=a+kh$, amb $k=0,1,\dots,m$, $h=(b-a)/m$, demostrar que els pesos per al càlcul de la corresponent integral numèrica polinòmica (pesos de **Newton-Cotes**) tenen la forma $W_k=hW'_k(m)$, on $W'_k(m)$, que són els pesos corresponents al cas $h=1$, només depenen de k i de m (però no de a i de b). Pot utilitzar-se per a la demostració l'expressió dels pesos W_k obtinguda en l'Activitat 1, aplicant en la corresponent integral el canvi de variable $x=a+th$.

Activitat 2.12. Obtenir els pesos de Newton-Cotes per a $m=2$ i l'interval $[0,2]$. A partir dels mateixos, obtenir la fórmula general (**Fórmula de Simpson**) per a la integral numèrica polinòmica en els nodes $\{a, a+h, a+2h\} = \{a, (a+b)/2, b\}$,

S =

Activitat 2.13.

Problema 2.5: aproximar mitjançant la Fórmula de Simpson $\int_{-1}^1 e^{x^2} dx$.

Activitat 2.14. Tenint en compte l'expressió de l'error de la interpolació polinòmica de grau menor o igual que **m** donada pel Teorema -2.2, així com que

Teorema -2.4: per a tota funció integrable $f:[a,b] \rightarrow \mathbb{R}$, $|\int_a^b f(x)dx| \leq \int_a^b |f(x)|dx$.

Teorema -2.5: per a tot parell de funcions integrables $f:[a,b] \rightarrow \mathbb{R}$, $g:[a,b] \rightarrow \mathbb{R}^+$, existeix $\xi \in [a,b]$ tal que

$$\int_a^b f(x)g(x) dx = f(\xi) \int_a^b g(x) dx$$

demostrar el

Teorema 2.7: el valor absolut de l'error de la integral numèrica polinòmica en $m+1$ nodes pot fitar-se pel producte de dos factors, un dels quals depèn únicament dels nodes, i l'altre depèn únicament de la derivada d'ordre $m+1$ en algun punt ξ de l'interval d'integració $[a,b]$.

Activitat 2.15. Suposant que l'error d'un mètode d'integració aproximada siga de la forma

$$\varepsilon = C \cdot f^{(r)}(\xi)$$

per a algun punt ξ de l'interval d'integració $[a,b]$, deduir com utilitzar la funció $f(x)=x^r$ per a obtenir el valor de C .

NOTA: en cas d'obtenir-se $C=0$ pot inferir-se que el mètode és exacte per a aquesta funció, i haurà de repetir-se el procés substituint r per $r+1$.

Activitat 2.16. Tenint en compte el

Teorema -2.6: per a tot $f \in C^r(\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R})$, $x \in C^1(\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R})$, $\frac{d^r f}{dt^r}(x(t)) = \left(\frac{dx}{dt}\right)^r \frac{d^r f}{dx^r}(x)$

així com el Teorema -2.3 i el Teorema 2.6, demostrar el

Teorema 2.8: si l'expressió de l'error per a aproximar $\int_0^m f(t)dt$ amb nodes equidistants i $h=1$ és

$$\varepsilon = C' \frac{d^r f}{dt^r}(\zeta) \text{ per a algun } \zeta \in [0,m],$$

llavors l'expressió general de l'error per a aproximar $\int_a^b f(x)dx$ amb nodes equidistants i $h=(b-a)/m$ serà

$$\varepsilon = C \frac{d^r f}{dx^r}(\xi) \text{ per a algun } \xi \in [a,b] \text{ amb } C=h^{r+1} C'$$

Activitat 2.17. Obtenir l'expressió de l'error per a la Fórmula de Simpson per a l'interval $[0,2]$ (amb $h=1$), i a partir d'ella obtenir l'expressió general de l'error per a la Fórmula de Simpson per a l'interval $[a,b]$ (amb $h=(b-a)/2$),

$\epsilon_s =$

Indicar per a quins polinomis serà exacta aquesta fórmula.

Activitat 2.18.

Problema 2.6: fitar l'error de la Fórmula de Simpson aplicada a $\int_{-1}^1 e^{-x^2} dx$. Valorar-lo.

Activitat 2.19. Tenint en compte la

Definició 2.4: sent $f:[a,b] \rightarrow \mathbb{R}$ una funció integrable, anomenarem **integral numèrica composta** de grau m en els $Mm+1$ nodes $\{a+kh\}_{k=0,1,\dots,Mm}$, amb $h=(b-a)/(mN)$, a.

$$\sum_{i=0}^{M-1} N_m(i),$$

on $N_m(i)$ és la fórmula de Newton-Cotes de grau m per a la integració numèrica polinòmica de la funció $f(x)$ en l'interval $[a+imh, a+(i+1)mh]$, demostrar el

Teorema 2.9: per a tota funció integrable $f:[a,b] \rightarrow \mathbb{R}$, la seua integral numèrica composta de grau 2 en els $2M+1$ nodes $\{a+kh\}_{k=0,1,\dots,2M}$, amb $h=(b-a)/(2M)$ (**regla de Simpson**), ve donada per

$$\begin{aligned} & [f(a) + 4f(a+h) + 2f(a+2h) + 4f(a+3h) + \dots + 2f(b-2h) + 4f(b-h) + f(b)] h/3. \\ & = [f(a) + f(b) + \sum_{i=1}^{M-1} 2f(a+2ih) + \sum_{i=0}^{M-1} 4f(a+(2i+1)h)](b-a)/(6M) \end{aligned}$$

Activitat 2.20. Tenint en compte el

Teorema -2.7: per a tota funció contínua $f:[a,b] \rightarrow \mathbb{R}$ i tot conjunt de punts $\xi_i \in [a,b]$, $i=1 \dots n$, existeix $\xi \in [a,b]$ tal que

$$\sum_{i=1}^n f(\xi_i) = n f(\xi)$$

demostrar el

Teorema 2.10: per a tota $f \in C^4([a,b], \mathbb{R})$, l'error de la regla de Simpson per aproximar $\int_a^b f(x) dx$ ve donat per

$$\epsilon_{RS} = - f^{(4)}(\xi)(b-a)^5/(2880M^4)$$
 per a algun $\xi \in [a,b]$

Activitat 2.21.

Problema 2.7: quin increment h hauríem de prendre per a obtenir una aproximació a $\int_{-1}^1 e^{-x^2} dx$ amb un error menor a 0'01 mitjançant la regla de Simpson?

Treball 4 (per a la seua realització en equip):

Obtenir els coeficients W_0, W_1 que fan que

$$W_0 f(a) + W_1 f(b),$$

done el resultat exacte de la integral

$$\int_a^b f(x) dx$$

si $f(x)$ és un polinomi de grau menor o igual que 1 (**Fòrmula del Trapecí** o de Newton-Cotes per a $m=1$). Obtenir l'expressió de l'error per a qualsevol funció analítica $f(x)$.

Utilitzar-ho per a fitar $\int_0^{10} (225+x^3)^{1/2} dx$ sabent que $|f''(x)| < 0'6$ en aquest interval.

